

1788. leta. — Prva služba Riharjeva (v zapisnikih stoji „Richer“ in „Richar“) bila je v Šent-Jarnej na Dolenjskem. Bil je on todi poldrugo leto subsidijarij in katehet, na to pa drugi duhovski pomočnik.

Značaj in vedenje 29letnega Riharja nahajamo tako-le opisana: „Ingenii videtur esse boni, sed tardi et anxii; corpore non est omnimode sanus; in concionibus plus aequo longus, gratiam dicendi non habet. Amans est literarum, nec est dubium de sufficienti scientia. Mores videtur habere constanter laudabiles. Amat vitam solitariam. Vitia nulla habet. Apparet in suis officiis scrupulosus. De nullo scandalo constat, nunquam fuit adhuc correptus.“

L. 1792. prišel je Rihar za kaplana k sv. Jakobu v Ljubljano in nakazala se mu je plača 250 gld. Tukaj je on lahko pomagal prelagati sv. pismo na jezik slovenski, ker je tu, tovariš Vodnikov, bival 7 let; koncem l. 1799. je pa dobil župnijo sv. Petra v Komendi. Župnikoval je Rihar v Komendi do svoje smrti. Poprosil je l. 1802. za župnijo svojega rojstnega kraja, a ni je dobil. 25. novembra l. 1807. si je spisal oporoko (katere prepis se nahaja v arhivu) in tri dni pozneje se je preselil v večnost.

A. K.

Literarni in zabavni klub ljubljanski sklenil je 21. aprila svoj zimski tečaj, v katerem je bilo 26 klubovih večerov, od teh razen jednega vsi pri Tavčarji. — Dva teh večerov imela sta po dve berili, devetnajst pa po jedno; trije so bili brez berila. — Od beril, katerih naslovi in bralci so bili v „Zvonu“ vselej objavljeni, bilo jih je 8 literarnega, 15 pa zabavnopoučnega obsega. Snov literarnih beril je bila vselej slovanska. Od 15 zabavnopoučnih beril bilo je 5 popisov; po 2 sta bili humoristične, prirodopisne in statistične snovi, po jedno pa juristične, psihologične, medicinične in meteorologične. — Od članov brali so trije po trikrat (Bežek, Lah, Levec), dva po dvakrat (dr. Dolenec in Šubic) in deset po jedenkrat (Brenč, dr. Drč, Grasselli, Hribar, Potočnik, Trtnik, Vrhovec, dr. Vošnjak, dr. Zarnik, Železnikar). — Obiskovani so bili večeri večinoma dobro, časih še celo prav dobro. Obiskovalcev so imeli povprek po 35 do 40; največ, namreč 60, imel jih je prvi, za njim po 56 dvajseti in zadnji; 52 tretji, katerega so se udeležili v mnogobrojnem številu tudi gg. deželni poslanci, povodom sklepa deželnega zbora. Najmenj obiskovalcev so imeli, kar je naravno: dvanajsti večer (sveti večer) namreč le 15, sedemnajsti in osemnajsti večer v zadnji tretjini predpusta po 24. Predsedovali so klubovim zborom: 1. Potočnik, 2. dr. Vošnjak, 3. Murnik, 4. dr. Moš, 5. dr. Drč, 6. Zabukovec, 7. dr. Ambrožič, 8. Vodušek, 9. Hribar, 10. dr. Tavčar, 11. dr. Rojic, 12. Republika, 13. dr. Dolenec, 14. Valentinčič, 15. Železnikar, 16. E. Lah, 17. Republika, 18. Láponja, 19. Pleteršnik, 20. dr. Bleiweiss, 21. Levec, 22. dr. Štor, 23. Simčič, 24. Gogala, 25. Republika, 26. Kragelj.

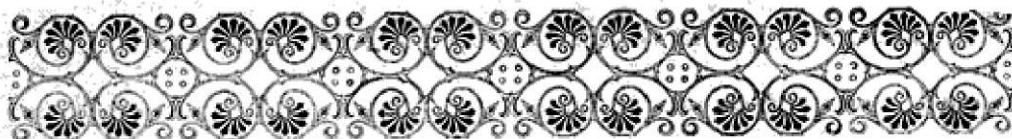
E. L.

Solnčni mrak dne 17. maja t. l. Tukaj podajemo častitim bralcem, ki se za astronomijo zanimajo, posameznosti solnčnega mraka dne 17. maja t. l., kakor se bode v Ljubljani videl, in sicer mesec se dotakne solnce

prvikrat (začetek ali vstop) ob 6. uri 47 min. zjutraj

drugikrat (konec ali izstop) „ 8. „ 33 „ „

V sredi mraka, t. j. ob 7. uri 40 min. ko je mrknjenje največje, je 0.39 solnčnega premera ali 4.7 palcev pokritih; mrak traja tedaj 1 uro 46 min. in če tudi ni za Ljubljano toliko znamenit, poznal se bode vendar na solnčni svet-

Slovenski glasnik.

Pripovedke za mladino. I. zvezek. Spisal Fr. H(ubad). Založil in natisnil W. Blanke. V Ptuji 1882, m. 8, 72. str. Cena 20 kr. Tako se imenuje lično tiskana in spredaj s podobo v barvanem tisku olepšana knjižica, kateri bode vsak prijatelj mladine slovenske vesel vzkliknil: dobro došla! Lepa ta knjižica podaje mladim čitateljem našim sedem krasnih narodnih pripovedk in sicer slovenske „Pedenjčlovek - lakot brada“ po M. Valjavi, „Čudotvorni lokot“ po istem nabiratelji; „Zlatorog“ po K. Dežmanu; česki „Dolgi, Široki in Bistrooki“ in „Trije zlati lasi Deda-Vseveda“, srbsko „Hroma lisica“ in moravsko „Golobica s tremi zlatimi peresi“. Pisava je, kolikor je moči, priprosta, nežni mladini primerna, a tudi neznatna cena ni v nobeni primeri z notranjo vrednostjo lepe knjige. Opozarjamo slovenske roditelje, učitelje in šolske knjižnice na te „Pripovedke“, g. pisatelja pa prosimo, naj nas kmalu oveseli z II. zvezkom. Želeli bi samo, da bi se v prihodnjih zvezkih g. pisatelj ogibal nekaterih praviopisnih nedoslednostij in slovniških nedostatkostij, baš zato, ker je knjiga v prvi vrsti namenjena mladini.

Rože in koprive za šolo in dom. I. Dva dijaka; trije šolarji, in še marsikaj družega. Na svitlo daje Svitoslav. V korist dijaški kuhinji. V Ljubljani 1882, m. 8, 31 str. Cena 10 kr. Ta drobna knjižica, katero je na svetlo dal znani urednik „Zgodnje Danice“, mons. L. Jeran, priporoča se sama po svoji lični obliki, lepih naukov polni vsebini, nizki ceni in blagem namenu. Želimo jej mnogo bralcev in kupovalcev.

G. J. Giontini, knjigar v Ljubljani, dal je na svetlo štiri lične knjižice z barvanimi podobami za male otroke (Bilderbücher), t. j. za take otroke, ki še sami ne znajo čitati, ampak katerim se podobe kažejo in primerno tolmačijo. Te knjižice so: „Mali Palček“, — „Sedem Švabov“, — „Aladin s čarobno svetilnico“. — „Trnjulčica“. Podjetnemu g. Giontiniju želimo mnogo uspeha. Cena posamičnim knjižicam je po 12 kr.; vse štiri stojé po pošti samo 53 kr. Naj bi jih tudi slovenski sv. Nikolaj kaj nakupil!

Monsignor Luka Jeran, urednik „Zgodnje Danice“ in velik podpornik ubogim dijakom, imenovan je za kanonika stolne cerkve ljubljanske.

V literarnem in zabavnem klubu v Ljubljani predavali so 28. okt. prof. I. Vrhovec o Sibiriji; 4. nov. dr. Mosche ob odškodovanji za nedolžno obsojenje in kaznovanje; 11. nov. prof. Fr. Wiethaler o dozdej nikjer še objavljenem pastirskem listu ljubljanskega škofa Rajnalda Scarlichija iz l. 1631. in prof. Šuklje o Rutarjevi knjigi „Zgodovina Tolminskega“; 18. nov. g. Trtnik o Preširnovem verzu „Brijareja storocega si vkrotil“; 25. nov. g. I. Železnikar o osapski dolini v Istri. Dalje je klub telegrafično čestital 11. nov. slovenskemu pisatelju in učenjaku Dav. Trstenjaku o njegovem 65. godu in 13. nov. starini koroškemu preč. gosp. Andreju Einšpielerju. Tudi je ukrenil klub v bodočem postu prirediti v ljubljanske čitalnice dvorani tri javna predavanja na korist

„Narodne Šole“. Predavati so obljubili gg. prof. Šuklje, Senekovič in Wiesthaler. Na predlog g. dra. Moscheta ukrenil je na dalje klub bodočo vzpomlad na severni obali bledskega jezera poleg A. Grünovega spomenika v skalo vzdati spominsko ploščo Preširnu ter v ta namen in corpore meseca majnika iti v Bled.

Krasna darila za sv. Nikolaja in božič prodaje g. J. Giontini v Ljubljani. Ta knjigotržec, ki je založil že marsikatero lepo delo slovensko, dal je vse novejšje leposlovne knjige slovenske krasno vezati ter jih prodaje po teh cenah: Gregorčičeve poezije po 2 gld.; Jurčičevega Desetega brata po 1.40 gld.; Slomškove pesni po 2 gld.; Valjavčeve pesni po 1.30 gld.; Jenkove pesni po 1.50 gld.; Razlagovo pesmarico po 1.50 gld.; Vodnikove pesni po 1.50 gld.; Ciglarjevega Svetina po 60 kr.; Slomškove basni po 1.70 gld.; Slomškove živopise po 1.80 gld.; Robinzona po 70 kr.; Tomšičev nazorni nauk po 3.50 gld.; Šmidove spise po 70 kr. Vse te knjige niso samo jako ukusno, ampak tudi jako solidno v platno vezane, tako da jih z dobro vestjo priporočamo čitajočemu občinstvu slovenskemu.

„Slovansky Sbornik.“ Čitatelji naši se še spominajo knjige, katero je lani češki pisatelj E. Jelinek pod tem naslovom dal na svetlo in o kateri je tudi naš list obširneje govoril (II. 127). Ta knjiga našla je v občinstvu toliko in takó prijaznega odziva, da je g. Jelinek odločil se izpremeniti jo v redno izhajajoči mesočnik, katerega prvi zvezek leži pred nami. Obseg mu je jako raznovrsten in obče zanimljiv. Gospod K. Jaromir Erben podaje nam prilog k slovanskemu bajeslovju pod naslovom „Vidy čili Sudice“; J. I. Kraszewski opisuje Pinsk; Jaroslav Vlček priobčuje zanimljivo studijo o Slovaški za poslednjih petih let, pisatelj opisuje žalostno stanje slovaškega naroda ter pripoveduje o nečloveškem madjarjenji mlade inteligencije slovaške, tako n. pr. slovaški bogoslovci po madjarskih seminarjih niti cerkvenega lista slovaškega ne smejo čitati, da, v nitranskem in banskobistriškem seminaru bogoslovci slovaški niti — govoriti ne smejo, dasi jim bode nekda v tem jeziku narodu oznanovati sv. evangelij. E. Jelinek opisuje velikansko moskovsko razstavo letošnjega leta, a Otakar Mokry svoje potovanje po Sloveniji; Hanuš Klima govori o srbskih narodnih dobrotnikih, osobito o Iliji Milosavljeviči Kolarci, ki je umrši l. 1872. v svojem 82. letu ostavil velikansko vsoto 60.000 dukatov za srbske literarne in prosvetne namene. Jos. Holeček priobčuje jako zanimljiv članek o osnovnih šolah v Črni Gori. Vseh elementarnih šol bilo je l. 1880/1. v Črni Gori 22, med temi 9 četverorazrednih, a po vseh deveterih četrtih razredih bilo je samo 58 učencev. V vsem skupaj bilo je na teh 22 šolah 28 učiteljev in 2 učiteljici, a 1180 šolskih otrok, med temi 1069 dečkov in 111 deklic. Po veri je bilo med dijaki 1119 pravoslavnih, 25 katoliških in 36 mohamedanskih. Dekliški šoli sta samo dve, na Cetinji in v Podgorici, po vseh drugih šolah deklice niso ločene od dečkov; a l. 1882 bilo je že 34 šol z 41 učitelji in 1626 dijaki. Konečno obseza list še zanimljiv razgled po raznih slovanskih literaturah. Četrtna naročnina „Slovanskemu Sborniku“ je 1 gld. 40 kr.; celoletna 5 gld. in pošilja se knjigotržcu J. Ottu v Prago, Jungmanove ulice, 23.

Tako ne smemo delati! V letošnjih „Večernicah“ družbe sv. Mohorja nahaja se povest „Loterijo je pustil“ (pripoveduje E. Jurjev). Ta povest je od besede